

Podporujeme, aby mladí ľudia objavili a sami si zvolili vlastnú cestu

Lidia Via od roku 2019 pracuje v Regionálnej Asesorii Opus Dei v Španielsku ako zodpovedná za činnosti s mládežou. V tomto rozhovore vysvetľuje formáciu, ktorú Prelatúra ponúka mladým, a sprevádzanie pri rozlišovaní povolania k celibátu.

11.09.2025

Nedávne regionálne zhromaždenia Opus Dei s názvom „Prehlbiť charizmu a obnoviť našu túžbu slúžiť Bohu, Cirkvi a spoločnosti“ opäť zdôraznili kľúčovú úlohu mladých v prítomnosti a budúcnosti Diela. Spolu s celou Cirkvou sa aj Opus Dei vydalo cestou reflexie o pastorácii povolání a o sprevádzaní pri procesoch rozlišovania povolania k celibátu.

Pred rokom bola navyše spustená platforma Youth, určená mladým v rámci webovej stránky Opus Dei. Pri príležitosti tohto výročia sme sa rozprávali s Lidiou Via, zodpovednou za mládež v Regionálnej rade Opus Dei v Španielsku, aby sme bližšie spoznali formáciu mladých, ktorú dnes Opus Dei ponúka v našej krajine, ako aj skúsenosti a pokroky, ktoré sa nazbierali za takmer sto rokov histórie, a tiež radosti a výzvy, ktoré prináša budúcnosť.

Lidia Via je absolventkou žurnalistiky na Univerzite Complutense v Madride a má magisterský titul z korporátnej reputácie na Univerzite v Navarre. Pochádza z Madridu, rodičov má z Katalánska. Viedla mládežnícke združenia, ktoré iniciovalo Opus Dei v Madride, Zaragoze a na Tenerife, ako aj kolégium v Madride.

Rozbehla projekty podnikania v oblasti kreatívnej komunikácie a radí rôznym iniciatívam a organizáciám v oblasti strategickej komunikácie. Už päť rokov je súčasťou riadiaceho tímu ženského sektora Opus Dei v Španielsku, kde je zodpovedná za mládež.

V tomto rozhovore sa budeme rozprávať o mládeži v Opus Dei. Aby sme začali od začiatku – ako by si vysvetlila, čo je Opus Dei?

Opus Dei je každá osoba, ktorá k nemu patrí. Katolíci, ktorí chcú s

Božou pomocou prispieť k evanjelizačnému poslaniu Cirkvi tým, že budú vo svojom každodennom živote – najmä v práci – žiť v súlade s Kristovým posolstvom a usilovať sa spolupracovať s Božou milosťou, aby mnoho ľudí mohlo spoznať a osobne sa stretnúť s Kristom.

Na začiatku Opus Dei nemalo formáciu pre maloletých. Prečo sa s týmito aktivitami začalo?

Bol to prirodzený vývoj cirkevnej reality, ktorá rástla spolu s prvými veriacimi, ktorí ju tvorili. Svätý Josemaría, keď vo veku dvadsiatich šiestich rokov zakladal Opus Dei, začal sa stretávať so svojimi priateľmi, mladými univerzitnými študentmi a začínajúcimi profesionálmi, a preto prvé formácie prebiehali v univerzitných internátoch. To bol začiatok tzv.

apoštolátu sv. Rafaela, ako sa v Diele nazýva formácia mladých.

Postupne si títo mladí zakladali vlastné rodiny a pre svoje deti chceli rovnakú formáciu a sprevádzanie, ktoré im pomohli priblížiť sa viac k Bohu. Tak sa v 50. rokoch začali prvé aktivity pre dospelých a prvé mládežnícke združenia. V 60. rokoch zase niektorí rodičia založili školy, v ktorých chceli, aby sa Opus Dei podieľalo na kresťanskej orientácii vzdelávania žiakov, žiačok a ich rodín.

A čo teda Opus Dei ponúka mladým?

Opus Dei ponúka duchovnú a ľudskú formáciu pre mladých, aby ich inšpirovalo stať sa celistvými ženami a mužmi, ktorí žijú kresťanské poslanstvo vo svojom každodennom živote a tým prispievajú k zlepšeniu svojho spoločenského a pracovného prostredia.

Tieto aktivity sú rozmanité a prispôsobené tomu, čo kto hľadá alebo potrebuje. Pre chlapcov a dievčatá, ktorí žiadajú o pomoc Diela, aby žili svoje kresťanské povolanie uprostred sveta, existuje formácia, ktorá zahŕňa týždenné prednášky o duchovnom živote a katolíckom učení, duchovné sprevádzanie, chvíle modlitby a služby druhým prostredníctvom katechéz a pomoci ľuďom v núdzi.

Ide o formáciu, ktorá má mladých povzbudiť, aby rástli vo svojom osobnom vzťahu s Ježišom Kristom, prehĺbovali poznanie svojej viery, slúžili druhým, boli dobrými priateľmi, pripravovali sa na to, aby sa stali dobrými profesionálmi a občanmi v budúcnosti, a starali sa o svoju rodinu.

Túžbou Opus Dei v apoštoláte sv. Rafaela je sprevádzať mladých, aby sa stali – ako hovoril svätý Josemaría

– „kresťanmi plnými optimizmu a nadšenia, schopnými žiť vo svete svojej božskej dobrodružstvo“, a tým konať dobro a zlepšovať spoločnosť, ktorá ich obklopuje.

Zdá sa, že dnes sa mladí ľudia vzdávajú od posolstiev Cirkvi a kresťanského životného štýlu. S akými výzvami sa stretávate pri formácii dnešnej mládeže?

Najprv by som chcela povedať, že niekedy počúvam pohľady na dnešnú mládež, ktoré podľa mňa nezodpovedajú celej pravde. Zdá sa, že sú to ľudia unavení, krehkí, bez schopnosti zaviazat sa k vysokým ideálom; a taká nie je moja skúsenosť.

Ako všetci, aj oni sú deťmi svojej doby a každé obdobie dejín nás formuje a vedie k životu určitým spôsobom. Máme blízky príklad v tom, ako všetci mladí v Španielsku, katolíci aj nekatolíci, zareagovali na

povodeň vo Valencii. Stovky z nich išli pomáhať zo všetkých miest v krajine.

Boli by sme radi, ak im formácia, ktorú dostávajú, pomohla pozitívne vplývať na spoločnosť. Aby mohli – svojím štúdiom a profesionálnou prácou, spôsobom, akým sa vzťahujú k druhým a čelia ťažkostiam – konať dobro a zlepšovať svet, v ktorom žijú. Na to je potrebné pomôcť im nadobudnúť konštruktívny kritický zmysel, aby dokázali objaviť v každom trende a situácii, že život nefunguje ako na sociálnych sieťach, kde mám iba možnosť rozhodnúť sa, či sa mi niečo páči alebo nepáči.

Život, ľudia, máme odtiene – a to je obohacujúce. Našou výzvou je formovať chlapcov a dievčatá, ktorí vyrástli v kontexte polarizácie a konfrontácie, a vedieť im ponúknuť priestory otvorenosti, pluralitné, v ktorých sa budú vedieť pohybovať

slobodne, byť sami sebou a zároveň spolunažívať s inými štýlmi, spôsobmi a myšlienkami.

Na zhromaždeniach, ktoré sa konali v Španielsku, sme dostali návrhy od veriacich Diela aj od blízkych ľudí, že je potrebné, aby v centrách Diela bolo viac otvorenosti, aby sa robilo viac aktivít aj pre ľudí vzdialených od viery, aby sa prijímali rozmanitejší ľudia. Chceme na tom pracovať, pretože nás to obohacuje a najmä nás to robí podobnejšími Kristovi.

Zároveň to krásne na Cirkvi a Opus Dei – to „skutočné“, takpovediac – nie je ani tak to, čo sa robí na úrovni korporatívnej (v univerzitných internátoch, mládežníckych združeniach atď.), ale to, čo môže priniesť život každého človeka z Opus Dei v prostredí, v ktorom sa pohybuje. V tejto línii, ako hovoril svätý Josemaría, prostredia Diela nikdy nemajú byť „akousi obrannou

baštou; ale naopak, zjavnou a konkrétnou ukážkou otvoreného ducha a porozumenia“.

A všetka táto formácia, ktorú poskytujete mládeži, je zameraná na to, aby sa stali členmi Opus Dei?

Nie. Cieľom práce, ktorú robíme s mladými, je pripomenúť im, že všetci sú povolaní k svätosti a že každý má povolanie, volanie, poslanie na mieste, kde sa nachádza. To je poslanstvo Opus Dei. Chceme prispieť k evanjelizačnému poslaniu Cirkvi, ku ktorému nás Ježiš Kristus pozýva, aby sme na ňom spolupracovali osobne.

Preto sa snažíme podporovať, aby mladí sami objavili a zvolili si vlastnú cestu. Ako hovorí pápež František v apoštolskej exhortácii *Christus vivit* adresovanej mladým, je dôležité položiť si otázku: „Ako sa žije mladosť, keď sa necháme osvietiť a

pretvárať veľkým ohlasovaním
Evanjelia?“

V tomto zmysle je Opus Dei
jednoducho jednou z ciest v Cirkvi a
je normálne, že väčšina mladých,
ktorí sa priblížia k formácii v Opus
Dei, nikdy nebude patriť k Dielu.
Samozrejme, medzi tými, ktorí sa
zúčastňujú na týchto aktivitách,
niektorí dospejú k presvedčeniu, že
ich povolanie je v Opus Dei – či už k
apoštolskému celibátu, alebo k
manželstvu.

Od akého veku môže byť človek členom Opus Dei?

Členom Opus Dei je možné stať sa iba
po dosiahnutí plnoletosti. Nikto
mladší ako osemnásť rokov sa
nemôže pripojiť. Povolanie je však
osobná skúsenosť, plod vzťahu s
Bohom, ktorý možno začať tušiť už
skôr.

V tomto zmysle, keď mladý človek prejaví túžbu patriť k Dielu žijúc celibát, Opus Dei má v procese povolania viaceré kroky.

Kedy možno požiadať o prijatie do Opus Dei?

Od 16 a pol roka je možné požiadať o prijatie do Opus Dei listom Prelátovi a pokračovať v procese rozlišovania (keďže to ešte neznamená žiadnu právnu inkorporáciu). Po dosiahnutí plnoletosti, ak osoba potvrdí svoju túžbu pokračovať, môže sa začleniť do Diela.

Je toto začlenenie definitívne? Ako sa zaručuje sloboda osoby?

Od prvého začlenenia pokračuje obdobie najmenej piatich rokov, počas ktorých musí človek opakovane potvrdzovať, že chce byť členom Opus Dei, ako spôsob uistenia, že je to proces, v ktorom je sám protagonistom. V skutočnosti od

chvíle, keď človek požiada o prijatie,
až po definitívne začlenenie,
najmenej osemkrát výslovne prejaví
želanie patriť k Dielu.

Tieto kroky v processe povolania
umožňujú preveriť slobodu a
vhodnosť osoby a zároveň dávajú
tejto osobe možnosť postupne
potvrdzovať – alebo nie – či je to jej
cesta v Cirkvi.

Ako prebieha proces rozlišovania, či sa stať súčasťou Opus Dei?

Rozlišovanie je predovšetkým
životná skúsenosť. Mne pomáhajú
slová pápeža Františka v jeho
katechéze o rozlišovaní, kde
vysvetľuje, že je to proces tak krásny,
ako aj „vyčerpávajúci“, pretože
zapájaš svoju hlavu, vôľu, srdce –
celé svoje bytie – a zároveň si
uvedomuješ, že, ako hovorí pápež,
„Boh je Otec a nenechá nás samých“.

Sú to procesy, ktoré spájajú jednoduchosť a zložitosť úmerne. Jednoduchosť v tom, že človek postupne vidí, tuší, že ho Boh volá k určitému spôsobu bytia a života, a overuje si, či je to jeho miesto a či sa v tom poslaní cíti pohodlne a šťastne, hoci vie, že každá cesta je dobrodružstvo; a zložitosť preto, že neexistuje nič vonkajšie, čo by ti zaručilo, že je to pre teba. Patrí to k svetlu a tieňu viery.

Na druhej strane, ako pri každom povolaní v Katolíckej Cirkvi, aj proces prijatia a rozlišovania je dlhý, aby sa zabezpečilo, že sa pripoja iba tí, ktorí to chcú slobodne. Na začiatku musíš vyjadriť túžbu patriť k Dielu. Potom počas najmenej šiestich mesiacov dostávaš formáciu a osobné sprevádzanie, ktoré ti umožnia do hĺbky pochopiť druh záväzku, na ktorý sa pripravuješ.

Nasleduje najmenej ďalší rok formácie a rozlišovania, po ktorom možno urobiť prvé, dočasné začlenenie. Potom musí osoba počas najmenej piatich rokov každoročne potvrdiť svoju túžbu pokračovať. Môže sa to zdať priveľa, ale skutočnosť, že musíš znova a znova potvrdzovať svoju túžbu patriť k Opus Dei počas najmenej šiestich rokov, uľahčuje pochopenie vlastného povolania a pomáha Dielu sprevádzať v procese, v ktorom je potrebné potvrdiť slobodu, protagonistickú úlohu a vhodnosť konkrétnej osoby.

Čo vedie mladého človeka s povolaním k celibátu k tomu, že sa rozhodne byť numerárom alebo pridruženým členom?

Povolanie je tajomstvo. V Opus Dei máme všetci jedinečné povolanie, ale existujú rôzne spôsoby, ako byť v Diele. Keď niekto zistí, že jeho

povolanie je k apoštolskému celibátu, rozhoduje sa aj o tom, ako konkrétne prežívať svoje povolanie a záväzok s Bohom.

Podľa svojho spôsobu bytia, životných okolností, povahy a túžob objavuje, či sa viac vidí ako numerárka alebo numerár (ktorí sa venujú formácii ostatných členov Diela, zvyčajne žijúci v Centre, otvorení možnosti rozvoja Diela v iných krajinách, schopní sťahovať sa z miesta na miesto alebo byť súčasťou vedenia Diela), alebo ako pridružená či pridružený (vykonávajúci široký apoštolát vo svojom rodinnom a pracovnom prostredí a spolupracujúci na formácii tých, ktorí sa približujú k Dielu).

Z mojej skúsenosti s povolaním je kľúčová otázka: „Ako sa vidíš ty?“ – a povzbudiť osobu, aby o tom hovorila s Bohom. Preto sa teraz usilujeme, aby v každom centre Diela boli

numerárky, pridružené, numerárky auxiliarky a supernumerárky, aby mladé dievčatá mohli vidieť vzory – povolanie prežívané rôznymi spôsobmi. Nie je nezvyčajné, že niekto začne svoju cestu jedným spôsobom a pokračuje iným.

Do akej miery zaviedlo Opus Dei zlepšenia v procesoch rozlišovania povolania?

Myslím si, že v Opus Dei, podobne ako v iných inštitúciách Cirkvi, sa na základe dobrých aj zlých skúseností dosiahli dôležité poznatky o procesoch povolania. Napríklad, ako som už spomenula, viac sme sa ponorili do toho, čo znamená rozlišovanie povolania, posilňujúc úlohu toho, kto cíti Božie volanie, a z inštitucionálneho hľadiska s pohľadom, ktorý by sme mohli nazvať trpezlivým, a ktorý upevňuje potrebnú zrelosť a usiluje sa, aby

človek mal ešte hlbšiu a vedomejšiu istotu o svojich rozhodnutiach.

Prispôsobili sme lehoty inkorporácie, pretože sme viac pochopili potrebu času na toto osobné a cirkevné rozlišovanie. Prelát, po prerokovaní so svojimi radami mužov a žien, ktorí s ním spolupracujú na riadení Opus Dei, pred pár rokmi spružnil lehoty inkorporácie tak, aby sa mohli lepšie posúdiť s každou osobou, ktorá spolu s inštitúciou postupne zisťuje, kedy a ako sa cíti viac pripravená urobiť tento krok. Taktiež sme rozvinuli hlbšiu citlivosť voči tým, ktorí počas tohto procesu prestanú byť súčasťou Diela, a väčšie pochopenie možných dôvodov.

Na druhej strane, vedomejšie a jasnejšie pracujeme na formácii osôb, ktoré už sme súčasťou Opus Dei a ktorí sprevádzame mládež v ich procese povolania. Neustále sa v tomto smere formujeme a pracujeme

s dokumentmi súčasného Pápeža, ako aj s nedávnymi inými cirkevnými dokumentmi, ktoré hovoria o rozlišovaní, aby sme zabezpečili, že mladí, ktorí si kladú otázku povolania, sa cítili – a boli – slobodní a šťastní na tejto ceste.

Aj keď sa na prvý pohľad zdá, že to nesúvisí s rozlišovaním, počas rokov sme sa viac ponorili aj do jednoty každej osoby s jej vlastnou rodinou. Nielen na začiatku formácie, kde Opus Dei skutočne sprevádza a pomáha rodičom v ich poslaní vychovávať svoje deti, ale počas celého života. Napríklad v prípade nás, ktoré sme numerárky a žijeme v centrách Diela, nás teší, keď rodiny spoznajú osoby, s ktorými žijeme, a môžu sa podieľať na mojom živote tak, ako ja na ich.

Ako sa informujú rodiny, aby poznali povolanie svojich detí?

V súčasnosti je nevyhnutné – a takto sa to aj žije –, že všetci začínajú túto cestu s vedomím svojich rodičov.

Nielen maloletí, ale aj plnoletí mladí, ktorí sú často od rodičov ešte závislí. Rodiny vedia, že ich synovia alebo dcéry sú v procese povolania, a počíta sa s nimi na tejto ceste.

Okrem toho sa podporuje, aby osoby, ktoré ich vedú alebo formujú v asociáciách a Centrách, mali pevný vzťah s rodinami; nielen v prípadoch, keď ich synovia alebo dcéry prejavujú túžbu byť súčasťou Diela alebo ním začínajú byť, ale snažíme sa ísť ruka v ruke s rodinou pri formácii každej osoby.

A v čom spočíva postava ašpiranta?

Ašpiranti sú chlapci a dievčatá starší ako štrnásť a pol roka, ktorí vnímajú Božie volanie patriť k Opus Dei ako osoby žijúce v celibáte – numerári alebo pridružení –, ale ešte to

nemôžu uskutočniť, lebo nemajú osemnásť rokov a ani vek na to, aby mohli požiadať o prijatie. V týchto prípadoch Dielo prijíma túto túžbu a sprevádza tento proces primerane ich veku.

V tomto období nie sú členmi Prelatúry a nepreberajú žiadne povinnosti ani zodpovednosti. Dostávajú duchovné vedenie a formáciu, aby sa lepšie spoznali, prehĺbili učenie Cirkvi a sviatosti, stali sa lepšími dcérami a synmi svojich rodičov, lepšími priateľmi, študentmi atď.

Pomáha sa im uvažovať o ich apoštolskom poslaní vo svete a tiež sa im vysvetľuje duch Opus Dei, aby mali dostatočné informácie primerané ich povolaniu. V každom prípade, aspoň v Španielsku, táto postava v súčasnosti nie je taká rozšírená ako kedysi, myslím si, aj

kvôli pomalšiemu rytmu nových generácií.

Navyše, postava ašpiranta sa časom zmenila, tak v spôsobe jej chápania, ako aj v spôsobe jej prežívania. Na základe skúseností, ktoré Opus Dei získalo v procesoch povolania, sme prispôbobi tak formáciu, ako aj sprevádzanie, ktoré dostávajú v tomto období svojho života, v ktorom ide o upevnenie ich ľudskej a duchovnej zrelosti. Lepšie sme tiež pochopili v praxi potrebu ísť ruka v ruke s ich rodičmi.

Napríklad istý čas boli ašpiranti povzbudzovaní, aby žili čo najviac podobne ako osoba z Opus Dei. Avšak už roky sa ich formácia sústreďuje na to, aby im pomohla osobne rásť ako kresťanom uprostred sveta, a zároveň sa s nimi hovorí o ich túžbe odovzdať sa Bohu.

Myslím, že všetky tieto zmeny, o ktorých sme hovorili a ktoré nastali

okolo roku 2000, sú ovocím učenia Diela a lepšieho pochopenia dnešnej mládeže a ich rodín.

A povolania k celibátu, pochádzajú vo všeobecnosti z rodín patriace do Opus Dei?

Realita povolaní v Opus Dei sa veľmi vyvíjala. V Španielsku bolo napríklad na začiatku najbežnejšie, že deti boli tie, ktoré predstavili Opus Dei svojim rodičom. Potom títo mladí, prirodzene, založili svoje vlastné rodiny a vo svojom každodennom živote vychovávali deti v osobnom vzťahu k Bohu, v dôležitosti rodinných väzieb, v túžbe slúžiť druhým, v hodnote dobre vykonanej práce, v priateľstve... Inými slovami, odovzdávali svojim deťom to, čo bolo pre nich samých podstatné v ich kresťanskom živote.

Kedže na to, aby si niečo mohol chcieť, to musíš najprv poznať, myslím, že je úplne logické, že

mnohé povolania, ktoré v Španielsku prichádzajú do Opus Dei, vznikajú v kresťanských rodinách, ktoré svojim deťom odovzdali aj kresťanského ducha Opus Dei. Ale každá rodina je svet sám osebe. V tej mojej sú napríklad moji rodičia z Diela, ale každý z mojich súrodencov si usporiadal život úplne inak.

Okrem toho, v iných krajinách sú situácie veľmi odlišné: v niektorých prípadoch sú povolania skôr u dospelých konvertitov, pretože tam takmer neexistujú katolícke rodiny.

Aj keď uznávame, že každá inštitúcia Cirkvi má misijné poslanie a túži mať povolania, sú ľudia, ktorí sa domnievajú, že Opus Dei bolo roky naliehavé v spôsobe, akým predkladalo adolescentom otázku, či majú povolanie, a povzbudzovalo ich, aby urobili tento krok. Čo by si na to odpovedala?

Ako som už vysvetlila, ako súčasť Cirkvi zdieľame poslanie evanjelizovať. Spôsob, akým sa toto poslanie uskutočňovalo, sa vyvíjal v priebehu času a mohol byť vnímaný rôzne podľa skúseností každej osoby.

V celej Cirkvi, podobne ako v zvyšku spoločnosti, došlo k hlbokej zmene v spôsobe sprevádzania mládeže. Preto sa v úvahách o pastoračii povolaní, najmä v rozlišovaní u adolescentov, kladie dôraz na zrelosť, rozvážnosť a úctu, aby sa uskutočňovalo primerané sprevádzanie.

Nie sme si nevedomí toho, že sú ľudia, ktorí prešli Opus Dei a tvrdia, že cítili tlak v tomto smere, a veľmi ma mrzí, že to bola ich skúsenosť. Želala by som si, aby sa to nestalo.

Myslím, že v prvých desaťročiach expanzie bol entuziazmus pre šírenie posolstva Opus Dei, veľmi spojené konaním, mohlo v niektorých prípadoch viesť k prístupu, ktorý bol

síce dobre mienený, ale možno až príliš naliehavý. Napriek tomu sa v Opus Dei vždy zdôrazňovalo, že povolanie je osobné a slobodné volanie, a snažilo sa, aby každý človek hlboko uvažoval, v Božej prítomnosti, slobodne a bez tlaku, o svojej vlastnej duchovnej ceste.

Zdá sa, že v Cirkvi a v Opus Dei je kríza povolaní alebo že mnohí, ktorí začnú cestu, ju neskôr opustia. Čo by si k tomu povedala?

Je pravda, že počet povolaní v porovnaní s deväťdesiatymi rokmi a začiatkom dvetisícich rokov klesol. Boh je ten, kto vzbudzuje povolania; my, ako nedávno povedal Prelát v jednom rozhovore, spolupracujeme s Božou milosťou, aby mnohí mohli prísť do osobného vzťahu s Ježišom Kristom.

Zároveň povolania nie sú jediným ovocím a aj keď ich je menej ako v iných obdobiach, veľmi ďakujeme

Bohu za osoby, ktoré mu naďalej odovzdávajú svoj život v Opus Dei – či už v celibáte, ako supernumerári a supernumerárky, alebo na iných cestách v Cirkvi; a sú to mnohé rodiny, mladí aj dospelí, ktorí sa približujú k Dielu a ďakujú za pomoc, ktorú dostávajú vo svojej formácii.

Je tiež pravda, že mnohí boli súčasťou Diela a nepokračovali ďalej. Je nám ľúto, že niektorí majú na svoje roky v Opus Dei zlú spomienku alebo sa cítili osamelí v čase svojho odchodu a s odstupom rokov. V tomto smere sme možno prejavili menej blízkosti a záväzku voči týmto ľuďom a viac sme sa zamerali na to, aby ich odchod nemal negatívny vplyv na ostatných. Myslím, že už mnoho rokov to tak nie je a v každom prípade chceme ešte viac pracovať na tom, aby to tak nebolo.

Zároveň viem, že je mnoho ľudí, ktorí považujú svoje roky v Diele za

šťastné a vidia ich ako pomoc, ktorú Boh chcel použiť, aby v nich upevnil pevné kresťanské korene, a zostávajú veľmi blízko, ba dokonca znovu požiadali o prijatie do Opus Dei.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/podporujeme-aby-mladi-
ludia-objavili-a-sami-si-zvolili-vlastnu-
cestu/](https://opusdei.org/sk-sk/article/podporujeme-aby-mladi-ludia-objavili-a-sami-si-zvolili-vlastnu-cestu/) (08.03.2026)